

Αριθ. Πηγή, Εργασίες 34.8.2
22.1.20

Αθήναι, 22/01/2020

Ερώτηση

Προς τους κ. κ. Υπουργούς:

- **Πολιτισμού και Αθλητισμού**
- **Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
- **Ανάπτυξης και Επενδύσεων**
- **Τουρισμού**

Θέμα: «Αναγκαιότητα άμεσης προστασίας και ανάδειξης των αρχαίων λατομείων μαρμάρου στην Πάρο καθώς και τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας»

Η προστασία του γεωπεριβάλλοντος είναι εξαιρετικά σημαντική για τα νησιά των Κυκλαδων. Τόποι όπως τα αρχαία λατομεία στην Πάρο τα οποία είναι κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος και αποτελούν εμβληματικό στοιχείο της πολιτισμικής κληρονομιάς, έχουν την δυνατότητα να αποτελέσουν εκτός της ανυπέρβλητης πολιτιστικής τους αξίας και σημαντικό μοχλό διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος. Η εκπαιδευτική, ο κονομική και επιστημονική τους διάσταση μπορεί να συμβάλει στην δημιουργία ενός νέου υποδείγματος ανάπτυξης για τα νησιά μας.

Αν και οι λατομικές δραστηριότητες, οι οποίες αποτελούν μια πανάρχαια δραστηριότητα στα νησιά, ενισχύουν σε μεγάλο βαθμό την οικονομική ανάπτυξη των νησιών και βοηθούν την απεξάρτηση από την ηπειρωτική χώρα, ταυτόχρονα προξενούν και έντονη υποβάθμιση του περιβάλλοντος η οποία, ωστόσο, μπορεί μερικώς μόνο να αρθεί με την αποκατάσταση του λατομικού χώρου. Δυστυχώς, σε κάποιες περιπτώσεις, όπως αυτή των σύγχρονων λατομείων της Πάρου, τα οποία είναι όμορα των αρχαίων, το τίμημα της εκμετάλλευσης είναι η καταστροφή τιμήματος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ήδη από το 1997, στο Α' Διεθνές Συνέδριο Πάρου και Κυκλαδων «Πάρια Λίθος» η ζώνη Μαραθίου-Λάκκων προτείνεται να μετατραπεί σε αρχαιολογικό-πολιτιστικό πάρκο και γίνονται καταγγελίες για τη λειτουργία των

σύγχρονων λατομείων. Καλείται δε η Πολιτεία να τηρήσει τη νομιμότητα αναφορικά με τη λειτουργία τους, καθώς η αισθητική και γεωλογική βλάβη θεωρούνταν ήδη τετελεσμένες. **Είκοσι και πλέον** έτη μετά, εξακολουθούν να πραγματοποιούνται εργασίες στα νέα λατομεία της Πάρου, και εκτός εγκεκριμένων χώρων εκμετάλλευσης και με μέσα και διαδικασίες (γίνεται χρήση εκρηκτικών υλών παράγονται αδρανή υλικά) και οι οποίες θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τις αρχαίες στοές.

Σύμφωνα και με τους πλέον ειδικούς επιστήμονες, όπως ο ακαδημαϊκός Μανώλης Κορρές, είναι απόλυτα ασυμβίβαστο η λειτουργία των όμορων σύγχρονων λατομείων και της διάσωσης και ανάδειξης των αρχαίων. Σημειώνεται δε ότι το 2018 η περιοχή των αρχαίων λατομείων μαζί με τις νεώτερες εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της Εταιρείας Μαρμάρων του 19ου αιώνα κηρύχθηκε και ιστορικός τόπος με το ΦΕΚ 97/ΑΠΠ/17-05-2018.

Επιπλέον, είναι ήδη γνωστό ότι η ισχύς της περιβαλλοντικής αδείας της σύγχρονης εκμετάλλευσης έχει λήξει από τις 31.12.2015 και δεν έχει ανανεωθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση. Η τελευταία ανανέωση είχε γίνει το 2003 με την ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/37427/2476/09-03-2003 ΥΑ.

Επειδή:

1. Φορείς της κοινωνίας των πολιτών καθώς και επιστήμονες έχουν διαχρονικά κινητοποιηθεί για την διάσωση και ανάδειξη των αρχαίων λατομείων
2. η αντίθεση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλαδων για τη λειτουργία των νέων λατομικών εκμεταλλεύσεων είναι ρητά εκπεφρασμένη ήδη από το 2002 και συνεχίζεται αδιάλειπτα μέχρι σήμερα
3. πρόκειται για μια εξαιρετικά σημαντική περιοχή για τον πολιτισμό με παγκόσμια εμβέλεια και αξίζει να ενταχθεί στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO
4. είχε ήδη δρομολογηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης της περιοχής
5. το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου καθώς και το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες (ΕΧΡ ΟΡΥ) δεν έχουν ολοκληρωθεί και επιπλέον δεν υφίστανται καθορισμένες λατομικές περιοχές στις Κυκλαδες. Κατά συνέπεια, είναι αδήριτη ανάγκη να τηρούνται οι νόμιμες διαδικασίες και να διερευνηθεί για δυνατότητα λειτουργίας των λατομείων σε άλλη περιοχή, μακριά από τον αρχαιολογικό και ιστορικό χώρο.

Με βάση τα ανωτέρω, ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

-Πολιτισμού και Αθλητισμού:

1. Όπως είχε δρομολογηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, προτίθεται το Υπουργείο Πολιτισμού να διεκδικήσει από το

Υπουργείο Ανάπτυξης την χρηματοδότηση της εκπόνηση «Μελέτης στερέωσης, αποκατάστασης και ανάδειξης αρχαίων στοών λατομείων μαρμάρου στο Μαράθι Πάρου»;

2. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία του φάκελου απαλλοτρίωσης της περιοχής των αρχαίων στοών, ο οποίος ήδη είχε ξεκινήσει να συντάσσεται από την ΕΦΑ Κυκλάδων;
3. Πότε η Κεντρική Υπηρεσία (ΔΙΠΚΑ) του ΥΠΠΟΑ θα εισάγει το θέμα στο ΚΑΣ για τα σύγχρονα λατομεία (ΑΦΟΙ ΡΗΓΑ), όμορα της λατομικής στοάς του λεγομένου «στοάς των Νυμφών»

-Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

4. Σε πτοιες ενέργειες έχει προβεί ή πρόκειται να προβεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος με βάση τα ευρήματα της Έκθεσης αυτοψίας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος Δόμησης, Ενέργειας & Μεταλλείων Επιθεώρησης Νοτίου Αιγαίου;
5. Πόσοι επιτόπιοι έλεγχοι έχουν διενεργηθεί μέχρι τώρα από την Επιθεώρηση Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και ποια τα αποτελέσματα τους;

-Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

6. Προτίθεται να χρηματοδοτήσει τις ενδεδειγμένες γεωλογικές- γεωτεχνικές μελέτες από την Έκθεση Αυτοψίας;
7. Προτίθεται να συνδράμει στην χρηματοδότηση της υλοποίησης του αρχαιολογικού-πολιτιστικού πάρκου στην Πάρο;

-Υπουργείο Τουρισμού:

8. Με εκπεφρασμένη την πολιτική βούληση για άμεση αλλαγή από το μοντέλο του μαζικού τουρισμού σε μοντέλο αειφόρου τουρισμού, άρρηκτα συνδεδεμένου με την πολιτιστική μας κληρονομιά, πως προτίθεται να βοηθήσει με πιστώσεις στην ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου. Ποιες δράσεις προτίθεται να αναλάβει σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείου Πολιτισμού και την περιφερειακή Υπηρεσία ΕΦΑ Κυκλάδων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Συρμαλένιος Νίκος

Σκουρολιάκος Παναγιώτης

Παππάς Νίκος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Φάμελλος Σωκράτης